

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoPr/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115204102
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3115204102.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Svitana, PhD., a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej v spore žalobkyne V. Z. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, U., zastúpenej Z. Y. N.. N. Y., G., so sídlom W. XXXX/X, U., V. XXXXXXXX, proti žalovanému I. D. G. M., so sídlom X., o náhradu mzdy s príslušenstvom na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 18Cpr/2/2015-235 zo dňa 7. decembra 2020 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 137,62 eur **p o t v r d z u j e** a vo zvyšnej časti **m e n í** tak, že žalobu **z a m i e t a**.

Vo výroku III. rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 96,84 %.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 5 716,03 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 337,62 eur od 16.09.2012 do 08.09.2014, zo sumy 56,74 eur od 16.10.2012 do 08.09.2014, zo sumy 514,62 eur od 16.11.2012 do 08.09.2014, zo sumy 514,62 eur od 16.12.2012 do 08.09.2014, zo sumy 514,62 eur od 16.01.2013 do 08.09.2014, zo sumy 516,06 eur od 16.02.2013 do 08.09.2014, zo sumy 516,06 eur od 16.03.2013 do 08.09.2014, zo sumy 516,06 eur od 16.04.2013 do 08.09.2014, zo sumy 516,06 eur od 16.05.2013 do 08.09.2014, zo sumy 516,06 eur od 16.06.2013 do 08.09.2014, vo výške 8,5 % ročne zo sumy 516,06 eur od 16.07.2013 do 08.09.2014, zo sumy 516,06 eur od 16.08.2013 do 08.09.2014, zo sumy 516,06 eur od 16.09.2013 do 08.09.2014, zo sumy 516,06 eur od 16.10.2013 do 08.09.2014, zo sumy 516,06 eur od 11.11.2013 do zaplataenia, zo sumy 516,06 eur od 11.12.2013 do zaplataenia, vo výške 8,25 % ročne zo sumy 516,06 eur od 11.01.2014 do zaplataenia, zo sumy 526,84 eur od 11.02.2014 do zaplataenia, zo sumy 526,84 eur od 11.03.2014 do zaplataenia, zo sumy 526,84 eur od 11.04.2014 do zaplataenia, zo sumy 526,84 eur od 11.05.2014 do zaplataenia, vo výške 8,15 % ročne zo sumy 526,84 eur od 11.06.2014 do zaplataenia, zo sumy 475,87 eur od 11.07.2014 do zaplataenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. žalobu vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku III. priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 31,2 % s tým, že o výške náhrady trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

1.2 Súd prvej inštancie zdôvodnil rozsudok tým, že rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne č. k. 15Cpr/5/2012-59 zo dňa 21.2.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín č. k. 4CoPr/2/2013-83 zo dňa 30.4.2014 bolo určené, že okamžité skončenie pracovného pomeru žalobkyne zo strany

žalovaného listom zo dňa 7.9.2012 je neplatné, pričom už predtým právny predchodca žalovaného dal žalobkyni výpoveď z pracovného pomeru, ktorá bola rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne č. k. 11Cpr/1/2011-189 zo dňa 29.5.2012, právoplatným dňa 14.8.2012, určená za neplatnú. Podľa výplatnej pásky za mesiac 8/2014 bola žalobkyni v uvedenom mesiaci vyplatená suma 8 330,54 eur brutto, ktorá zahŕňala náhradu mzdy za 12 mesiacov v sume 7 866 eur titulom neplatne okamžite skončeného pracovného pomeru, ako aj náhradu mzdy za obdobie od 14.8.2012 do 4.9.2012 v sume 464,54 eur z dôvodu rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, podľa ktorého sa obdobie od 14.8.2012 do 4.9.2012 nepovažuje za neospravedlnenú absenciu v práci.

1.3 Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že zo znaleckého posudku č. XX/XXXX znalkyne z odboru ekonómia a manažment, odvetvie účtovníctvo, daňovníctvo, personalistika, kontroling N.. V.. J. W. vyplynulo, že výška funkčného platu žalobkyne v období od 28.9.2012 do 30.9.2012 bola 65,55 eur brutto, 56,74 eur netto, v období od 1.10.2013 do 31.12.2013 bola mesačne 655,50 eur brutto, 516,06 eur netto, v období od 1.1.2014 do 31.5.2014 bola mesačne 671,50 eur brutto, 526,84 eur netto a od 1.6.2014 do 26.6.2014 bola 607,55 eur brutto, 481,99 eur netto. T. j. spolu 5 931,55 eur brutto, 4 664,37 eur netto. Za predpokladu, že by žalobkyňa v období od 28.9.2012 do 26.6.2014 riadne pracovala, príspevok na doplnkové dôchodkové poistenie žalobkyne predstavuje za zamestnanca spolu 33,20 eur, za zamestnávateľa 160,17 eur. V prípade, že podľa rozhodnutia súdu žalobkyni vznikla škoda z titulu nevyplatených stravných lístkov, podľa znaleckého posudku výška škody za dané obdobie - príspevok na stravovanie za zamestnávateľa za 185 pracovných dní predstavuje sumu 448 eur. Žalobkyňa v rokoch 2012 a 2013 nepodpísala vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane a daňového bonusu. V roku 2014 zamestnávateľ vyplatil žalobkyni príjem v sume 13 660,74 eur. Nezdaniteľná časť na daňovníka jej bola zohľadnená. Daňový bonus jej vyplatený nebol. Ak by preukázala podmienky vzniku nároku na daňový bonus, mala možnosť po skončení zdaňovacieho obdobia 2014 požiadať zamestnávateľa v žiadosti o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov na daň z príjmu o dodatočné vyplatenie daňového bonusu, resp. sama prostredníctvom daňového priznania z príjmov fyzickej osoby požiadať o jeho vyplatenie. Z doplnenia č. X k znaleckému posudku č. XX/XXXX znalkyne N.. V.. J. W. vyplynulo, že výška funkčného platu žalobkyne v období od 14.8.2012 do 14.9.2012 bola 464,55 eur brutto, 392,57 eur netto. V období od 1.10.2012 do 30.9.2013 náhrada funkčného platu žalobkyne predstavuje 7 866 eur brutto, 6 188,40 eur netto. V prípade, že by žalobkyni vznikla škoda titulom nevyplatených stravných lístkov v období od 14.8.2012 do 14.9.2012 a od 1.10.2012 do 30.9.2013, výška škody by predstavovala 797,50 eur za 275 ks stravných lístkov. V období od 14.8.2012 do 14.9.2012 náhrada za dovolenku v trvaní 2,5 dňa za rok 2012 predstavuje sumu 81,93 eur.

1.4 Právne súd prvej inštancie posúdil vec podľa ustanovení § 79 ods. 1, ods. 2, § 142 ods. 3, § 144a ods. 1 písm. a) Zákonníka práce a podľa § 29 ods. 2 zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Kým na nároky uplatnené za obdobie od 14.8.2012 (deň právoplatnosti rozhodnutia o neplatnosti predchádzajúcej výpovede) do 14.9.2012 (deň doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobkyni) je potrebné nazerať titulom prekážok v práci na strane zamestnávateľa, keď si zamestnávateľ neplnil povinnosť pridelovať žalobkyni prácu, ostatné nároky je potrebné posudzovať v súlade s ustanovením § 79 Zákonníka práce upravujúcim nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru. Momentom doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobkyni a jej následného oznámenia, že takéto skončenie pracovného pomeru považuje za neplatné a trvá na ďalšom pridelovaní práce, sa nárok vyplývajúci z titulu prekážok v práci na strane zamestnávateľa transformoval na nárok z neplatného skončenia pracovného pomeru. Z tohto dôvodu je potrebné žalobkyňou uplatnené nároky posudzovať odlišne a nemožno súhlasiť s názorom žalobkyne, že v celom rozsahu sa jedná o nárok vyplývajúci z ustanovenia § 142 Zákonníka práce, t. j. z titulu prekážok v práci na strane zamestnávateľa. K obrane žalovaného, že nárok žalobkyne v celom rozsahu uspokojil, súd prvej inštancie uviedol, že uspokojenie žalobkyne v rozsahu náhrady mzdy za 12 mesiacov nie je dostatočné. Zamestnanec má nárok na náhradu mzdy za celé obdobie, počas ktorého mu zamestnávateľ neumožnil prebiehajúci súdny spor vykonávať prácu, maximálne však za dobu 36 mesiacov. Keďže v tomto prípade doba 36 mesiacov nebola prekročená, priznal súd žalobkyni nárok na náhradu mzdy za celé obdobie. K zníženiu náhrady mzdy by súd mohol pristúpiť len vtedy, ak by o to zamestnávateľ požiadal, žalovaný však takúto žiadosť nevzniesol.

1.5 S poukazom na uvedené súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni celkovo sumu 5 716,03 eur, pozostávajúcu z náhrady mzdy za obdobie od 28.9.2012 do 30.9.2012 vo výške 56,74 eur, z doplatku náhrady mzdy za obdobie od 14.8.2012 do 14.9.2012 a od 1.10.2012 do 30.9.2013 v sume 857,30 eur, z náhrady mzdy za obdobie od 1.10.2013 do 26.6.2014 v sume 4 664,37 eur, z náhrady za dovolenku v období od 14.8.2012 do 14.9.2012 v sume 81,93 eur, zo stravného za obdobie od 14.8.2012 do 14.9.2012 v sume 46,40 eur a z príspevku na doplnkové dôchodkové sporenie za obdobie od 14.8.2012 do 14.9.2012 v sume 9,29 eur, a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súd tiež priznal z vyššie uvedených súm úroky z omeškania z jednotlivých nevyplatených súm.

2. Proti výrokom I. a III. uvedeného rozsudku podal žalovaný včas odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), písm. f) a písm. h) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a navrhol, aby odvolací súd uvedené výroky rozsudku súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie zdôvodnil tým, že považuje napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný pre absenciu základných náležitostí presvedčivého odôvodnenia súdneho rozhodnutia, čo zakladá inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalovaný vyjadril nesúhlas s argumentáciou súdu prvej inštancie a poukázal na to, že žalobkyňa sa žalobou domáhala náhrady mzdy titulom neplatného okamžitého skončenia pracovného pomeru zo dňa 7.9.2012, a nie ako to súd prvej inštancie uviedol v bode 1 odôvodnenia, podľa § 142 Zákonníka práce, pričom táto skutočnosť, t. j. právny titul, ktorým sa žalobkyňa domáhala náhrady mzdy, v priebehu prvoinštančného konania nebola sporná. Ďalej žalovaný v odvolaní zdôraznil, že v zmysle § 79 ods. 2 Zákonníka práce platného a účinného v čase neplatného okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobkyne listom žalovaného zo dňa 7.9.2012 mala žalobkyňa nárok na náhradu mzdy iba v sume jej priemerného platu a iba za obdobie deväť mesiacov. Uvedené ustanovenie neumožňuje súdu rozhodovať o výške náhrady mzdy za čas presahujúci deväť mesiacov (nie je to tzv. moderačné právo súdu). V danom prípade je nesporné, že suma 8 330,55 eur, t. j. náhrada funkčného platu pozostávajúca zo sumy 464,55 eur za obdobie od 14.8.2012 do 14.9.2012 a zo sumy 7 866,00 eur za obdobie od 1.10.2012 do 30.9.2013, bola zo strany žalovaného žalobkyni vyplatená ešte pred podaním žaloby, čím žalovaný argumentoval v priebehu celého prvoinštančného konania. Vo vzťahu k priznanej náhrade mzdy žalobkyni za dovolenku vo výške 81,93 eur, za stravné lístky vo výške 46,40 eur a za doplnkové dôchodkové sporenie vo výške 9,29 eur žalovaný uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava svojich doterajších písomných vyjadrení a že suma 857,30 eur bola žalobkyni vyplatená spolu so mzdou za mesiac 08/2014. Napokon žalovaný argumentoval, že zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a ani Zákonník práce neupravujú inštitút úrokov z omeškania, pričom Zákonník práce zakotvuje v § 1 ods. 4 subsidiárnu pôsobnosť len všeobecnej časti Občianskeho zákonníka vo vzťahu k prvej časti Zákonníka práce. Na základe toho je zrejmé, že na pracovnoprávne vzťahy sa nevzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce úroky z omeškania, keďže tieto sú upravené v jeho ôsmej časti. Preto žalovaný považuje úrok z omeškania z uplatnenej náhrady mzdy za rozporný so zákonom.

3. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadrila.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP v rozsahu podaného odvolania bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, avšak za použitia ustanovenia § 382 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné vo výroku I. čiastočne potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a čiastočne zmeniť podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie nebol napadnutý odvolaním, preto ho odvolací súd nepreskúmal. Vzhľadom na čiastočnú zmenu rozhodnutia vo veci samej (výroku I.) odvolací súd zmenil aj súvisiaci výrok o trovách (výrok III.).

5. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že je potrebné rozlišovať medzi nárokom na náhradu mzdy za obdobie do doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobkyni a za obdobie od doručenia tohto skončenia. V období pred dorúčením okamžitého skončenia pracovného pomeru nemôže ešte ísť o nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru. Ak žalovaný ako zamestnávateľ v tomto období neprideloval žalobkyni prácu, ide o prekážky v práci na strane zamestnávateľa, za ktoré patrí zamestnancovi náhrada mzdy podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce. Nepridelenie práce v období po doručení okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobkyni (ktoré neskôr súd vyhlásil za neplatné) už zákon nedefinuje ako prekážky v práci na strane zamestnanca, ale je potrebné aplikovať ustanovenia

§ 79 Zákonníka práce (nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru). Toto rozlišovanie nemá síce vplyv na výšku náhrady mzdy (v oboch prípadoch ide o náhradu mzdy v sume priemerného zárobku zamestnanca), má však vplyv na ďalšie nároky zamestnanca. Doba, keď zamestnanec nepracuje pre prekážky v práci, sa totiž podľa § 144a ods. 1 písm. a) Zákonníka práce posudzuje ako výkon práce. Za dobu výkonu práce pritom zamestnancovi vzniká nárok nielen na mzdu, ale aj na ďalšie nároky, ako sú dovolenka, stravovanie, prípadne aj ďalšie nároky dohodnuté v pracovnej zmluve alebo v kolektívnej zmluve, vrátane príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie. Naopak - ako správne uviedol súd prvej inštancie, za dobu neplatného skončenia pracovného pomeru Zákonník práce ustanovuje výlučne nárok na náhradu mzdy, žiadne ďalšie nároky (náhrada dovolenky, stravovanie a ďalšie) zamestnancovi nevznikajú.

6. Pokiaľ ide o náhradu mzdy za obdobie od 14.8.2012 do 14.9.2012, nebolo sporné, že táto náhrada mzdy bola žalobkyni vyplatená - vo výplatnej páske za mesiac 8/2014 boli premietnuté mzdové nároky za uvedené obdobie vo výške 464,54 eur brutto, čo (až na rozdiel jedného centu) zodpovedá výške funkčného platu žalobkyne v uvedenom období podľa doplnenia č. X k znaleckému posudku č. XX/XXXX znalkyne N.. V.. J. W..

7. Sporné však boli nároky na náhradu za dovolenku, za stravné lístky a príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie za uvedené obdobie (od 14.8.2012 do 14.9.2012). Súd prvej inštancie v tejto časti správne zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil, keď dospel k záveru, že žalobkyňa mala v tomto období nárok na náhradu za dovolenku v sume 81,93 eur, náhradu príspevku zamestnávateľa na stravné lístky v sume 46,40 eur a tiež na príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie v sume 9,29 eur (tieto sumy vyplynuli zo znaleckého posudku č. XX/XXXX znalkyne N.. V.. J. W. resp. z doplnenie č. X k uvedenému znaleckému posudku), spolu teda 137,62 eur. Ako už bolo uvedené vyššie (v bode 5 tohto odôvodnenia), tieto nároky vznikli žalobkyni z dôvodu, že v tom čase ešte nešlo o neplatné skončenie pracovného pomeru, ale o neprideľovanie práce zo strany zamestnávateľa, čo sa na účely nielen mzdových, ale aj ostatných nárokov zamestnanca posudzuje ako výkon práce. Preto odvolací súd výrok I. napadnutého rozsudku v tejto časti (o zaplatenie sumy 137,62 eur) ako vecne správny potvrdil.

8. Neobstojí tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa uplatňovala náhradu podľa § 79 Zákonníka práce, nie podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce, teda (keďže právne posúdenie je vecou súdu) že z pohľadu skutkových tvrdení neuplatňovala nároky z dôvodu prekážok v práci na strane zamestnávateľa, ale len nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru. Už v žalobe žalobkyňa výslovne uviedla, že si uplatňuje nároky (náhradu mzdy, náhradu za stravné lístky a za dovolenku a príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie) za obdobie už od 14.8.2012 (resp. od 1.8.2012, pokiaľ išlo o nároky za mesiac august 2012). To zopakovala aj v písomnom vyjadrení k znaleckému posudku, pričom svoj nárok aj právne kvalifikovala tak, že si ho uplatňuje podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce ako nárok na náhradu funkčného platu za celú dobu trvania prekážok na strane zamestnávateľa.

9. Pokiaľ žalovaný namietal, že suma 857,30 eur bola žalobkyni vyplatená spolu so mzdou za mesiac 08/2014, odvolací súd uvádza, že nebolo zrejmé, aké nároky mali byť touto sumou uspokojené. Z personálnych opatrení č. XX/XXXX a č. XX/XXXX vyplýva len to, že žalobkyni bola poskytnutá náhrada mzdy za obdobie od 14.8.2012 do 4.9.2012 a náhrada mzdy za 12 mesiacov neplatne skončeného pracovného pomeru. Ďalšie náhrady (dovolenka, stravné lístky, príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie) zo spisu nevyplývali.

10. Vo vzťahu k zvyšnej časti výroku I. (kde súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na náhradu mzdy za celé obdobie od doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru 14.9.2012 až do skutočného skončenia pracovného pomeru 31.10.2014 s odpočítaním náhrady, ktorá už žalobkyni bola vyplatená) odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Súd prvej inštancie síce aplikoval správny právny predpis a aj jeho správne ustanovenie (§ 79 Zákonníka práce), avšak toto ustanovenie použil v znení, ktoré na daný právny vzťah nedopadá, teda nesprávne aplikoval intertemporálne (časové) súvislosti danej právnej normy.

11. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd dospel k záveru, že právnu normu, ktorú aplikoval súd prvej inštancie, bolo potrebné aplikovať v inom znení (v znení účinnom v čase doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobkyni), podľa § 382 CSP písomne vyzval obe strany sporu, aby sa k použitiu takéhoto znenia ustanovenia § 79 ods. 2 Zákonníka práce vyjadrili.

12. Žalovaný na výzvu súdu uviedol, že počas konania pred súdom prvej inštancie opakovane namietal, že žalobkyni bola vyplatená suma v zmysle § 79 Zákonníka práce ešte pred podaním žaloby. Žalovaný má za to, že ustanovenie § 79 ods. 2 Zákonníka práce, na ktoré v priebehu celého konania poukazoval a ktoré v doterajšom konaní nebolo použité, je v danom spore pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce a nakoľko žalobkyni bola vyplatená suma podľa tohto ustanovenia ešte pred podaním žaloby, žalovaný navrhuje odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne.

13. Žalobkyňa na výzvu súdu uviedla, že osobitné vyjadrenie s novými skutkovými tvrdeniami a právnym posúdením nemá. Považuje rozsudok súdu prvej inštancie za správny. V ďalšom písomnom vyjadrení doplnila, že považuje za nespravodlivé, aby v dôsledku nestálosti konkrétnych ustanovení Zákonníka práce vzťahujúcich sa na spôsob výplaty náhrady mzdy, o ktorú ju jednoznačne ukrátil žalovaný nezákonným postupom, jej v konečnom dôsledku nebola vyplatená skutočne ušlá mzda. Žiadala preto potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 79 ods. 1 Zákonníka práce ak zamestnávateľ dal zamestnancovi neplatnú výpoveď alebo ak s ním neplatne skončil pracovný pomer okamžite alebo v skúšobnej dobe a ak zamestnanec oznámil zamestnávateľovi, že trvá na tom, aby ho naďalej zamestnával, jeho pracovný pomer sa nekončí, s výnimkou, ak súd rozhodne, že nemožno od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával. Zamestnávateľ je povinný zamestnancovi poskytnúť náhradu mzdy. Táto náhrada patrí zamestnancovi v sume jeho priemerného zárobku odo dňa, keď oznámil zamestnávateľovi, že trvá na ďalšom zamestnaní, až do času, keď mu zamestnávateľ umožní pokračovať v práci alebo ak súd rozhodne o skončení pracovného pomeru.

15. V čase, keď žalovaný neplatne ukončil pracovný pomer so žalobkyňou (ku dňu doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru 14.9.2012), bolo účinné ustanovenie § 79 ods. 2 Zákonníka práce v znení: „Ak celkový čas, za ktorý by sa mala zamestnancovi poskytnúť náhrada mzdy, presahuje deväť mesiacov, patrí zamestnancovi náhrada mzdy za čas deväť mesiacov.“ Toto znenie bolo účinné od 1.9.2011 do 31.12.2012. Až od 1.1.2013 bolo nahradené znením, ktoré citoval súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku: „Ak celkový čas, za ktorý by sa mala zamestnancovi poskytnúť náhrada mzdy, presahuje 12 mesiacov, môže súd na žiadosť zamestnávateľa jeho povinnosť nahradiť mzdu za čas presahujúci 12 mesiacov primerane znížiť, prípadne náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov zamestnancovi vôbec nepriznať. Náhrada mzdy môže byť priznaná najviac za čas 36 mesiacov.“

16. Prechodné ustanovenie k novele Zákonníka práce, účinnej od 1.1.2013 ustanovuje: „Výpoveď daná zamestnávateľom zamestnancovi pred 1. januárom 2013 a nároky, ktoré z nej vznikli, sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2012. Dohoda o skončení pracovného pomeru uzatvorená pred 1. januárom 2013 a nároky, ktoré z nej vznikli, sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2012.“ (§ 252i ods. 4)

17. Citované prechodné ustanovenie výslovne upravuje len výpoveď a dohodu o skončení pracovného pomeru a nároky z nich vzniknuté, neupravuje nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru okamžitým skončením. Odvolací súd však nevidí dôvod na to, aby sa nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru okamžitým skončením z intertemporálneho hľadiska posudzovali inak než nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru výpoveďou alebo dohodou. Okrem toho keďže ustanovenie § 79 ods. 2 Zákonníka práce je hmotnoprávnou normou, pri absencii výslovného prechodného ustanovenia je potrebné právne vzťahy posudzovať podľa znenia právnej normy účinného v čase, keď právny vzťah existoval. Okamžité skončenie pracovného pomeru je jednorazová udalosť, preto je potrebné ju posudzovať podľa právnej normy účinnej v čase, keď k nemu došlo (v tomto prípade podľa právnej normy účinnej v čase doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobkyni, teda dňa 14.9.2012).

18. Vzhľadom k tomu, že vyššie citované znenie ustanovenia § 79 ods. 2 Zákonníka práce v znení účinnom dňa 14.9.2012 umožňovalo priznanie náhrady mzdy z dôvodu neplatného skončenia pracovného pomeru len za čas deväť mesiacov, odvolací súd považuje právny záver súdu prvej inštancie, že žalobkyňa má nárok na náhradu mzdy za celé obdobie od doručenia neplatného okamžitého skončenia pracovného pomeru (14.9.2012) až do skutočného skončenia pracovného pomeru (31.10.2014) za nesprávny. V zmysle § 79 ods. 2 Zákonníka práce v znení účinnom k 14.9.2012 žalobkyni patrila len náhrada mzdy za obdobie deväť mesiacov,

t. j. deväťnásobok sumy jej priemerného zárobku. Z vyjadrení oboch strán a aj z obsahu súdneho spisu pritom vyplýva, že žalovaný už pred podaním žaloby vyplatil žalobkyni náhradu mzdy za obdobie 12 mesiacov v sume 7 866 eur, čo skutočne zodpovedá 12-násobku hrubého tarifného platu žalobkyne 655,50 eur. Odvolací súd na základe toho dospel k záveru, že všetky zákonné nároky žalobkyne z neplatného skončenia pracovného pomeru žalovaný už uspokojil pred podaním žaloby žalobkyňou, preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zmeniť a žalobu zamietnuť.

19. Odvolací súd k námietke žalobkyne o nespravodlivosti nevyplatenia náhrady mzdy vo väčšom rozsahu v dôsledku nestálosti predmetných ustanovení Zákonníka práce uvádza, že legislatívna zmena rozsahu náhrady mzdy z 12 resp. 36 mesiacov na 9 mesiacov sa môže javiť tomu, kto je ňou dotknutý, subjektívne nespravodlivá. Zákon však v tomto prípade nepripúšťa žiaden iný výklad, ktorý by bol viac v prospech zamestnanca a súd síce môže (a musí) pri svojom rozhodovaní zohľadňovať spravodlivé usporiadanie vecí medzi sporovými stranami, avšak nemôže priznať nároky v rozpore so zákonom. Tu je vhodné doplniť, že žalovaný sám vyplatil žalobkyni viac ako zákonom požadovanú 9-mesačnú náhradu mzdy, čím aspoň čiastočne zmiernil žalobkyňou uvádzanú nespravodlivosť.

20. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, tento žalobkyňa v žalobe požadovala len z nevyplatenej náhrady mzdy a z náhrady za dovolenku. Z náhrady za dovolenku jej však súd prvej inštancie úrok z omeškania nepriznal a proti tejto (zamietajúcej) časti rozsudku žalobkyňa nepodala odvolanie. Súd prvej inštancie priznal žalobkyni úroky z omeškania len z jednotlivých súm nevyplatenej náhrady mzdy. Keďže odvolací súd rozsudok v časti týkajúcej sa náhrady mzdy zmenil a žalobu v tejto časti zamietol, nemohol priznať ani úroky z omeškania. Vo vzťahu k nárokom, ktoré odvolací súd potvrdil (náhrada za dovolenku, za stravné lístky a príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie) neboli úroky z omeškania priznané už súdom prvej inštancie a keďže žalobkyňa nepodala odvolanie, odvolací súd jej nemohol priznať viac než jej priznal súd prvej inštancie.

21. Keďže odvolací súd čiastočne zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej, podľa § 396 ods. 1, ods. 2, § 255 ods. 1, ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP rozhodol aj o trovách konania. Žalobkyňa žalobou žiadala zaplatenie sumy 8 716,19 eur s úrokom z omeškania, úspešná však bola len vo vzťahu k sume 137,62 eur, čo predstavuje úspech žalobkyne v rozsahu 1,58 %. Vo zvyšnej časti (98,42 %) bol úspešný žalovaný. Vo vyjadrení čistého úspechu (po odpočítaní úspechu žalobkyne od úspechu žalovaného) to predstavuje 96,84 %. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie žiadal náhradu trov, ktoré mu vznikli cestovaním na pojednávania. Ide o účelne vynaložené trovy, preto odvolací súd priznal žalovanému proti žalobkyni nárok na ich náhradu v rozsahu jeho čistého úspechu vo veci samej (96,84 %). V odvolacom konaní žalovanému žiadne trovy nevznikli (písomné vyjadrenia zasielal súdu elektronickými prostriedkami a v odvolacom konaní sa pojednávanie nekonalo), preto odvolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).